

RIIGIKOHUS

DISTSIPLINAARKOLLEGIUM

OTSUS

Distsiplinaarasja number	9-13/22-2
Otsuse kuupäev	23. september 2022
Kohtukoosseis	Eesistuja riigikohtunik Tambet Tampuu, liikmed riigikohtunik Julia Laffranque, riigikohtunik Paavo Randma, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik Erkki Hirsnik ja Tartu Maakohtu kohtunik Rutt Teeveer
Kohtuasi	Viru Maakohtu kohtuniku Andres Hallmäe distsiplinaarsüüdistusasi
Distsiplinaarmenetluse algataja	Tartu Ringkonnakohtu esimees Tiina Pappel
Asja läbivaatamise kuupäev	25. august 2022
Istungil osalenud isikud	Tartu Ringkonnakohtu esimees Tiina Pappel Viru Maakohtu esimees Liina Naaber-Kivisoo Istungit protokollis Riigikohtu personalispetsialist Kristi Jakobsoo

RESOLUTSIOON

- Mõista Viru Maakohtu kohtunik Andres Hallmägi süüdi ametikohustuste mittekohases täitmises ja määrata talle karistuseks ametipalga vähendamine 15% kuueks kuuks.**
- Otsuse peale on kohtunikul õigus esitada kaebus Riigikohtu üldkogule 30 päeva jooksul alates otsuse kuulutamisest.**
- Otsus jõustub pärast punktis 2 märgitud tähtaja möödumist, kui kohtunik ei ole esitanud kaebust Riigikohtu üldkogule.**

DISTSIPLINAARSÜÜDISTUS

1. Tartu Ringkonnakohtu esimees Tiina Pappel (distsiplinaarsüüdistuse esitaja) algatas 6. juunil 2022 distsiplinaarmenetluse Viru Maakohtu kohtuniku Andres Hallmäe (edaspidi kohtunik) suhtes seoses ametikohustuste mittekohase täitmisega.

2. Distsiplinaarsüüdistuse järgi on kohtunik tsiviilasja nr x-xx-xxxx (xxxxx linn, x. xxxxxx xx xx korteriühistu hagi XX Xxxxx XXXXXXXXX Xxxxx (kostja I) ning X. XXXXXX (kostja II) vastu võla nõudes) menetlemisel toime pannud järgmised rikkumised:

2.1. Kohtunik ei ole seni lahendanud hageja xx.xx.xxxx esitatud, vastuväitena pealkirjastatud menetluse kiirendamise taotlust.

Tsiviilasja nr x-xx-xxxx kohtutoimikust nähtub, et xx.xx.xxxx esitas hageja vastuväite kohtuniku tegevusele. Selle vastuväite kohaselt on möödunud pool aastat kohtuistungist, kuid maakohus ei ole vaatamata hageja taotlusele määranud kohtuotsuse tegemise kuupäeva ega vastanud hageja palvetele ja päringutele, mis rikub kohtuvaidluse mõistliku ajaga lahendamise õigust.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 333¹ sätestab, et kui tsiviilasi on olnud kohtu menetluses vähemalt üheksa kuud ja kohus ei tee mõjuva põhjuseta vajalikku menelustoimingut, sealhulgas ei määra õigel ajal kohtuistungit, et tagada kohtumenetluse läbiviimine mõistliku aja jooksul, võib kohtumenetluse pool kohtult taotleda kohtumenetluse kiiremaks lõpuleviimiseks sobiva abinõu tarvitusele võtmist. TsMS § 333¹ lg-test 2 ja 3 tuleneb, et taotluse rahuldamata jätmise või kohtumenetluse kiirendamiseks taotluses märgitust erineva abinõu rakendamine vormistatakse 30 päeva jooksul alates taotluse saamisest põhistatud määrusega. Kohtumenetluse kiirendamise taotluse läbivaatamisel tehtud määruse peale võib esitada määruskaebuse (lg 4).

09.03.2022. a seletuses ringkonnakohtu esimehele tunnistas kohtunik, et ta sai taotlusega tutvumisel aru, et tegemist on menetluse kiirendamise taotlusega. Kuigi kohtunik ei selgitanud, millal ta taotlusega tutvus, on ilmne, et kohtunik pidi seda tegema hiljemalt 09.03.2022 ringkonnakohtule seletust esitades. Arvestades samas taotluse esitamise kuupäeva xx.xx.xxxx, tuleks eeldada, et kohtunik tutvus taotlusega oluliselt varem kui viis ja pool kuud pärast taotluse saabumist.

Menetluse kiirendamise taotluse lahendamata jätmisele juhtis kohtuniku tähelepanu ka ringkonnakohus järelevalve tegemisel, kuid kohtunik ei ole tähelepanu juhtimisele reageerinud. 23.03.2022 vestlusel kohtunikuga leidsid Tartu Ringkonnakohtu esimees ja tsiviilkolleegiumi esimees, et selles tsiviilasjas tuleb kohtunikul menetlusosaliste taotlused lahendada ja kohtuasja menetlus mõistliku ajaga lõpule viia. Kohtunik ei ole seda praeguse ajani teinud.

2.2. Kohtunik ei ole seni lahendanud kostjate xx.xx.xxxx ja xx.xx.xxxx esitatud vastuväiteid kohtu tegevusele. Vastuväidete lahendamisest sõltuvad teised menetluslikud otsustused, mille tegemata jätmise ei võimalda asja lahendamisega edasi liikuda. Tsiviilasja käigust kogumis nähtub, et kohus venitab kohtuasja lahendamist, jättes poolte taotlused ja vastuväited õigeks ajaks lahendamata ning menetluse jätkamise viisi määramata. Sellega rikub kohtunik jooksvalt kohustust lahendada tsiviilasi mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega (TsMS § 2). Kohtute infosüsteemi andmetel on tsiviilasi kohtuniku menetluses olnud alates xx.xx.xxxx (xx.xx.xxxx seisuga 561 päeva).

Tsiviilasja nr x-xx-xxxx kohtutoimikust nähtub, et:

a) xx.xx.xxxx esitas kostja II maakohtule vastuväite selle kohta, et maakohus oli jätnud rahuldamata kostja II taotluse üle kuulata tunnistaja. Vastuväite kohaselt ei võimaldanud maakohus kostjal II tõendada viimase väidet ning maakohus ei põhjendanud ka seda, miks kostja II esitatud väide tõendamist ei vaja või miks tunnistaja ütlus kui tõend ei ole asjakohane. Kostja II märkis vastuväites, et kui maakohus rahuldab vastuväite ja sellega tunnistaja ülekuulamise taotluse, on asja lahendamine kirjalikus menetluses võimatu;

b) xx.xx.xxxx esitasid kostjad vastuväite maakohtu tegevusele selle kohta, et maakohus rahuldab hageja hilinemisega esitatud taotluse maakohtule vastamise tähtaja pikendamiseks kuni xx.xx.xxxx, palusid otsustada, kas kohus menetleb hilinemisega xx.xx.xxxx esitatud menetlusdokumenti, ning palusid kuni vastuväite lahendamiseni kostjatelt seisukohta mitte nõuda ja pikendada xx.xx.xxxx kostjatele antud kohtunõude täitmise tähtaega.

Distsiplinaarsüüdistuse esitaja leiab, et kuigi neid vastuväiteid on võimalik lahendada ka kohtuotsusega, on vastuväidete kohene lahendamine menetluse edasise juhtimise seisukohast oluline. Kohtunik on 14.01.2022 seletuses ringkonnakohtu esimehele selgitanud, et kostjate poolt kohtu tegevusele esitatud vastuväite (tunnistajate ärakuulamisest keeldumine) üle saab otsustada pärast 03.02.2022, kui hageja esitab seisukoha edasise menetluse kohta. Siiani ei ole kohtunik seda vastuväidet lahendanud, kuigi hageja esitas oma seisukoha xx.xx.xxxx. Ka ei ole kohtunik lahendanud kostjate xx.xx.xxxx esitatud vastuväidet kohtu tegevusele, milles paluti hageja xx.xx.xxxx esitatud menetlusdokumenti mitte arvestada.

Kohtumenetlus on koosnenud peaaesjalikult pooltelt korduvate seisukohtade küsimisest, kusjuures maakohus on andnud vaid korra, 26.01.2022. a kirjaga (s.o aasta pärast kohtuistungit pidamist), hageja esitatud asjaolude kogumile õigusliku hinnangu, leides, et tegemist on perspektiivitu kohtuasjaga. Selgusetuks jääb, miks ei olnud võimalik hageja tähelepanu kohtuasja perspektiivitusele juhtida juba hagi menetlusse võtmise otsustamisel või kohtuistungil (vt TsMS § 392 lg-d 1, 4, § 371 lg 2, § 347 lg 3, § 348 lg 1, § 351 lg-d 1, 2). Hagile õigusliku hinnangu andmine langeb kokku ringkonnakohtu esimehele selgituse esitamise tähtajaga, mistõttu ilma ringkonnakohtu esimehe sekkumiseta ei oleks kohtunik eeldatavasti hagejale xx.xx.xxxx kirja saatnud. Kohtunik ei ole reageerinud poolte taotlustele ega ole seni otsustanud, millisel viisil menetlust jätkata. Kohtuasjas on peetud vaid üks kohtuistung xx.xx.xxxx, pärast mida on kohtunik teinud vaid ühe sisulise otsustuse, jättes poolte esitatud tunnistajate ülekuulamise taotluse xx.xx.xxxx rahuldamata. Pärast seda ei ole kohtunik menetlust aktiivselt juhtinud. Kohtunik ei ole seni, hoolimata ringkonnakohtu poolt järelevalve käigus viidatud puudustele menetluse juhtimisel, otsustanud, kuidas menetlusega jätkata. Asjaolu, et kostjad ei ole nõustunud kirjaliku menetlusega, ei tähenda, et kohtunik ei võiks jätkata tsiviilasja tavalises korras menetlemisega.

3. Distsiplinaarsüüdistuse järgi on kohtunik tema menetluses olevas tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx (X. Xxxxxxxx ja X. Xxxxxxxx ühisvara jagamine) rikkunud TsMS § 452 lg-s 4 sätestatud maksimaalset 40-päevast kohtuotsuse avalikult teatavastegemise tähtaega.

Kohtunikule heidetakse distsiplinaarsüüdistuses ette seda, et ta lükkas kõnealuses tsiviilasjas kohtuotsuse (mis nüüd on avalikult teatavaks tehtud ja kannab xx.xx.xxxx. a kuupäeva) teatavastegemist korduvalt (8 korda) edasi, sh ei teavitanud menetlusosalisi xx.xx.xxxx otsuse teatavastegemise uuest ajast. Kuna maakohtu tegevus kohtuotsuse teatavastegemisel sisuliselt seiskus, pöördusid viis kuud hiljem maakohtu poole taotlustega menetlusosalised. Ka seejärel möödus veel ligikaudu kuu, enne kui maakohus menetlusosaliste pöördumistele reageeris ning otsuse teatavaks tegi. Kohtuotsus on teatavaks tehtud ca seitse kuud pärast asjas lõpliku kohtuistungit toimumist. Sellega ületas kohtunik oluliselt maksimaalset kohtuotsuse teatavastegemise tähtaega.

TsMS § 402 lg 8 sätestab, et pärast kohtuvaidlust läheb kohus otsust tegema, teatades, millal ja mil viisil kohtuotsus avalikult teatavaks tehakse. TsMS § 452 lg 3 ls 3 sätestab, et kohus teatab menetlusosalistele ka otsuse avalikult teatavastegemise aja muutmisest. TsMS § 452 lg-st 4 tuleneb, et otsuse võib hiljem kui 20 päeva pärast asja arutamise viimast istungit või kirjalikus menetluses taotluste ja dokumentide esitamiseks ettenähtud tähtpäeva möödumist avalikult teatavaks teha üksnes mõjuval põhjusel, eelkõige kohtuasja eriti suure mahu või erilise keerukuse tõttu. Otsuse avalikku teatavastegemist ei või määrata hiljemaks kui 40 päeva pärast asja arutamise viimast istungit või kirjalikus menetluses taotluste ja dokumentide esitamiseks ettenähtud tähtpäeva möödumist. Seega tuleb otsus avalikult teatavaks teha üldjuhul mitte hiljem kui 20 päeva, kui selleks on aga mõjuv põhjus (nt kohtuasja suur maht või eriline keerukus), siis mitte hiljem kui 40 päeva pärast asja arutamise viimast istungit või kirjalikus menetluses taotluste ja dokumentide esitamiseks ettenähtud tähtpäeva möödumist. Distsiplinaarkolleegium on varasemas praktikas leidnud, et kohtuotsuse avalikult teatavastegemise tähtaja rikkumine ühe päeva võrra ei ole eraldi võetuna sedavõrd oluline rikkumine, et võiks kaasa tuua distsiplinaarvastutuse (18.11.2002. a otsus distsiplinaarasjas nr 3-8-11-2-02). Küll on distsiplinaarsüüteoaks kümnes tsiviilasjas lahendite avalikult teatavastegemine seaduses sätestatud tähtaega, sh maksimaalset tähtaega, oluliselt ületades (27.03.2019. a otsus distsiplinaarasjas nr 9-13/18-3).

Distsiplinaarsüüdistuse esitaja arvates ületas kohtunik TsMS § 452 lg-s 4 sätestatud maksimaalset 40-päevast otsuse avalikult teatavastegemise tähtaega (see olnuks xx.xx.xxxx) veel 5 kuu ja 18 päeva võrra, kusjuures otsus tehti teatavaks alles pärast seda, kui menetlusosalised olid seda kohtunikule meelde tuletanud. Kohtunikku on selle eest, et ta kohtulahendite kuulutamist korduvalt ja pikaks ajaks edasi lükkas, jättes menetlusosalised sellest teavitamata, kord juba distsiplinaarkorras ka karistatud. Kohtuotsuse pikkus on kaheksa lehekülge, sellest otsuse põhjendused on vaid umbes pooleteisel leheküljel. Kohtuotsusest ei nähtu, et tegemist oleks erakordselt mahuka või keerulise kohtuasjaga, mis tingis otsuse sedavõrd hilise teatavastegemise aja.

Kohtuniku 09.03.2022 antud kirjaliku seletuse kohaselt tingis kohtuotsuse tegemise edasilükkamise möödapääsmatu vajadus tegelda sellel hetkel prioriteetsemate asjadega, mistõttu lõpplahendite tegemiseks vajalik katkematu süvenemis- ja mõtlemisaeg puudus. Kohtute infosüsteemi andmetel aga ei teinud kohtunik näiteks ajavahemikul 13.–31.05.2021, mil kohtunik lahendi tegemist korduvalt edasi lükkas, teatavaks ühtegi teist suuremat süvenemist nõudvat otsust. Selle asemel saadeti sel ajavahemikul välja kümme määrust ja kirja (menetluse lõpetamised, kohtualluvus, eestkoste pikendamised) ning tehti kaks tagaseljaotsust, mille ettevalmistamisega tegelevad Viru Maakohtu esimehe väitel tavapäraselt kohtujuristid.

4. Distsiplinaarasja algataja leiab, et kohtuniku eelnimetatud rikkumised ametikohustuste ebakohasel täitmisel ei ole vabandavad kohtujuristide puuduse, tõlkide vähesuse ega istungisekretäride keeleoskusega (vt Viru Maakohtu esimehe 03.05.2022. a seisukoht). Ka ei ole need vabandavad muude, pakilisemate tööülesannete täitmisega, sest kohtunik korraldab oma tööaja iseseisvalt. Kohtunik peab oma kohustused täitma mõistliku aja jooksul, arvestades seaduses ettenähtud menetlustähtaega kohtute seaduse (KS) § 6 lg 1.

KOHTUNIKU SELGITUSED

5. Kohtunik esitas 29.06.2022 distsiplinaarkolleegiumile seletuskirja, milles ta:

5.1. tunnistab ennast talle esitatud distsiplinaarsüüdistuses süüdi selles, et ei suutnud tsiviilasja nr x-xx-xxxxx menetlemisel 30 päeva jooksul vastata määrustega hageja xx.xx.xxxx. a vastuväitena pealkirjastatud menetluse kiirendamise taotlusele ja kostjate xx.xx.xxxx ja xx.xx.xxxx esitatud vastuväidetele kohtu tegevuse peale. Kohtunik selgitas, et ta suutis teha seda alles xx.xx.xxxx. a

määruses, mis käsitles mõlema poole menetluse kiirendamise taotlusi ja vastuväiteid kohtu tegevuse peale. Kohtunik väitis, et ta tegi asjaolude probleemistikust hagejale ülevaate 26.01.2022. a kirjas, mis tema arvates pidi aitama menetluses edasi minna. Kohtuniku arvates ei ole selles asjas menetluse takistuseks mitte menetluse liigi määramata jätmine, vaid hagiavalduse väited ja hageja nõuete sisu. Sellele on kogu menetluse vältel juhtinud tähelepanu ka kostjad. Kohtunik pidas siiski õigeks anda hagejale veel kord võimaluse nõuete määratlemiseks ja menetlustahte väljendamiseks;

5.2. tunnistab end täielikult süüdi selles, et ei prioriseerinud küllalt tsiviilasja nr x-xx-xxxxx menetlemist, ja kahetseb oma tegu;

5.3. tunnistab ennast talle esitatud distsiplinaarsüüdistuses süüdi selles, et ei suutnud kohtuotsust tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx teha ei 20 päeva, 40 päeva ega ka pikema aja jooksul. Kohtunik selgitas, et kahjuks langes kohtuotsuse tegemise aja sisse ka 2021. a korraline puhkus ajavahemikus 20.07.2021–20.08.2021, mida ta ei saanud kohtutöötajate puhkusegraafikute varasema kooskõlastamise tõttu muuta.

DISTSIPLINAARKOLLEEGIUMI ISTUNGIL UURITUD TÕENDID

6. Distsiplinaarkolleegiumile esitati koos distsiplinaarsüüdistusega järgmised materjalid:

1. X. Xxxxxxxx 07.01.2022. a pöördumine Tartu Ringkonnakohtu esimehe poole.
2. Tartu Ringkonnakohtu esimehe 14.01.2022. a kiri kohtunik Andres Hallmäe suhtes järelevalvemenetluse algatamise ja seletuse nõudes.
3. Kohtunik A. Hallmäe 24.01.2022. a taotlus seletuse esitamise tähtaja pikendamiseks ja tähtaja pikendamine.
4. Kohtunik A. Hallmäe 27.01.2022. a seletus Tartu Ringkonnakohtu esimehele.
5. Tartu Ringkonnakohtu esimehe 11.02.2022. a kiri kohtunik A. Hallmäe suhtes järelevalve laiendamise ja seletuse nõudes.
6. Kohtunik A. Hallmäe 01.03.2022. a e-kiri seletuse esitamise tähtaja pikendamiseks ning seletuse esitamise tähtaja pikendamine kuni 04.03.2022.
7. Meeldetuletus A. Hallmäele seletuse esitamiseks.
8. Kohtunik A. Hallmäe 09.03.2022. a seletus Tartu Ringkonnakohtu esimehele.
9. Memo 23.03.2022. a vestluse kohta.
10. Memo saatmine A. Hallmäele ülevaatamiseks ja paranduste tegemiseks.
11. A. Hallmäe täpsustus 23.03.2022. a memole.
12. Viru Maakohtu esimehe 03.05.2022. a seisukoht A. Hallmäe märgitud asjaolude kohta.
13. X. Xxxxxxxx xx.xx.xxxx. a taotlus tsiviilasja nr x-xx-xxxxx üleandmiseks teisele kohtunikule.
14. 10.02.2021. a kohtuistungil protokoll tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
15. Kostja 19.07.2021. a vastuväide tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
16. Hageja 20.09.2021. a vastuväide tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
17. Kostjate 01.03.2022. a vastuväide kohtule tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
18. Hageja esindaja 30.03.2022. a järelepärimine kohtule tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
19. Kohtuistungil protokoll tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
20. Kohtulahendi edasilükkamine 12.05.2021 tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
21. Kohtulahendi edasilükkamine 14.05.2021 tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
22. Kohtulahendi edasilükkamine 18.05.2021 tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
23. Kohtulahendi edasilükkamine 19.05.2021 tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.

24. Kohtulahendi edasilükkamine 20.05.2021 tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
25. Kohtulahendi edasilükkamine 24.05.2021 tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
26. Kohtulahendi edasilükkamine 27.05.2021 tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
27. Menetlusosalise 25.01.2021.. a taotlus asja lõpplahendini viimiseks tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
28. Menetlusosalise 01.11.2021. a taotlus asja lõpplahendini viimiseks tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
29. Kohtuniku 24.11.2021. a kiri otsuse tegemise aja kohta tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.
30. Viru Maakohtu 25.11.2021. a otsus tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx.

7. 27.07.2022 esitas kohtuniku kohta iseloomustuse Viru Maakohtu esimees Liina Naaber-Kivisoo (maakohtu esimees). Kohtunikul on suur hulk menetlusi, mis on kestnud üle 365 päeva. 2022. a juuni seisuga oli tal neid 52 (Viru Maakohtus on üle 365 päeva pikkusi menetlusi tsiviilasjades kokku 231). Suur on ka kohtuasjade osakaal, kus viimane toiming on tehtud enam kui 30 päeva tagasi. 2022. a juunikuu seisuga on nimetatud menetlusi 96, mis on 54% kohtuniku kõikidest Viru Maakohtu menetlustest. Maakohtu esimees märkis veel, et ta tegi 29.06.2022 kohtunikule järelepärimise 19 kohtumenetluse kohta, mille puhul ei ole menetluses toiminguid kaua aega tehtud või on menetlus ise väga kaua kestnud. Ta lisas iseloomustusele nimetatud järelepärimise ja kohtuniku vastuse. Ajavahemikul 2021–2022. a on maakohtu esimees kohtunikuga menetluste olukorda arutanud ning kahe kuu jooksul oli kohtuniku menetlusgrupis osaliselt tööl veel üks kohtujurist.

8. Distsiplinaarsüüdistuse esitaja on kohtuniku iseloomustamiseks distsiplinaarsüüdistuses märkinud, et kohtuniku töö kvaliteedile hinnangu andmisel tuleb arvestada, et kohtunik on töötanud maakohtus juba kaheksa aastat. Seega on tal olnud piisavalt pikk karjäär kohtunikuna, et suuta nõuetekohaselt täita oma ametikohustusi. Tartu Ringkonnakohtu tsiviilkolleegium on probleemidega kohtuniku ametikohustuste täitmisel, sh kohtulahendite halva kvaliteediga puutunud kokku alates kohtuniku ametisse asumise ajast ja olukord ei ole paremaks läinud. Varem on kohtunikku distsiplinaarkorras karistatud kahel korral: 24.05.2016 ja 27.03.2019. Kohtuniku läbiviidavaid menetlusi iseloomustab eelmenetluse ülesannete rikkumine ning napid põhjendused kohtuotsustes. Eriti murettekitav on see, et ka käesoleva järelevalvemenetluse käigus on kohtunik demonstreerinud hoolimatut ja lohakat suhtumist nii seletuste hilinenud esitamise, otsitud vabanduste leidmisega järelevalve vestlusel (mida kohtunik hiljem muutis) kui ka sellega, et ei ole asunud täitma ühtegi vestlusel antud suunist tsiviilasja nr x-xx-xxxxx efektiivseks lõpuleviimiseks ja menetluslike rikkumiste kõrvaldamiseks. Selline suhtumine näitab, et pelk vestlus ei avalda kohtuniku puhul soovitud mõju ning distsiplinaarmenetluse algatajal puudub usk, et kohtunikul on motivatsiooni oma tööstiili ja suhtumist kohtuniku ülesannete täitmisesse muuta.

Distsiplinaarsüüdistuse esitaja juhtis distsiplinaarkolleegiumi tähelepanu ka kohtuniku käitumisele järelevalvemenetluse jooksul. Järelevalvemenetluse käigus tuli kohtunikul esitada ringkonnakohtu esimehele seletus hiljemalt 24.01.2022, mida kohtuniku palvel pikendati kuni 26.01.2022. Kohtunik esitas seletuse 27.01.2022. Kohtunikul tuli hiljemalt 28.02.2022 esitada veel teinegi seletus, mille esitamise tähtaega pikendati kuni 04.03.2022. Pärast meeldetuletust esitas kohtunik seletuse 09.03.2022.

Ühtlasi ei ole kohtunik ka pärast järelevalvemenetluse käigus 23.03.2022 peetud Skype`i vestlust täitnud ringkonnakohtu esimehe ja tsiviilkolleegiumi esimehe juhist lahendada tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx menetlusosaliste vastuväited ja menetluse kiirendamise taotlus ning otsustada kohtuasja menetluse mõistliku aja jooksul lõpuleviimine. Kohtute infosüsteemi andmetel on kohtunik pärast vestluse pidamist ajavahemikul 24.03.2022 kuni 30.05.2022 lahendanud 72 tsiviilasja, neist 59 kohtumäärusega, 12 tagaseljaotsusega, ning teinud ühe sisulise otsuse. Kuna eelviidatud lahendite tegemisse panustavad eelkõige kohtujuristid, võib järeldada, et kohtunik ei olnud sel ajal seotud ühegi sedavõrd aeganõudva tegevusega, mis takistas tal tsiviilasja nr x-xx-xxxxx kohast menetlemist.

DISTSIPLINAARKOLLEEGIUMI SEISUKOHT

9. Distsiplinaarkolleegium (edaspidi kolleegium) leiab, et kohtunik on talle ette heidetud rikkumised süüliselt toime pannud ja kohtunik tuleb talle esitatud distsiplinaarsüüdistuses süüdi tunnistada ning teda tuleb distsiplinaarkorras karistada.

10. Kohtunik tunnistab ennast süüdi selles, et ta ei ole tema menetluses olevas tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx kuni tema kohta käesoleva distsiplinaarsüüdistuse koostamiseni (07.06.2022) lahendanud hageja xx.xx.xxxx esitatud menetluse kiirendamise taotlust. Kohtuniku kohustus lahendada menetluse kiirendamise taotlus määrusega tuleneb selgelt TsMS § 333¹ lg 2 esimesest lausest ja lg 3 esimesest lausest. Nende sätete kohaselt vormistatakse kõnealuse taotluse rahuldamata jätmise või kohtumenetluse kiirendamiseks taotluses märgitust erineva abinõu rakendamine 30 päeva jooksul alates taotluse saamisest põhistatud määrusega. Selle süüdistuspunkti osas ei ole asjaolude üle vaidlust ning distsiplinaarsüüdistuses esitatud asjaolud nähtuvad ka esitatud tõenditest. Kohtunik ei ole esile toonud ja asjas esitatud tõenditest ka ei nähtu mõjuvaid põhjuseid, mille tõttu võiks eeltoodud rikkumine olla vabandata.

11. Kohtunik tunnistab ennast süüdi selles, et ta suutis tsiviilasja nr x-xx-xxxxx menetlemisel kostja II xx.xx.xxxx esitatud vastuväite ja kostjate xx.xx.xxxx. a vastuväidete kohta võtta seisukoha alles xx.xx.xxxx. a määruses, mis käsitles mõlema poole menetluse kiirendamise taotlusi ja vastuväiteid kohtu tegevuse peale. Samuti tunnistab ta ennast distsiplinaarsüüdistuses süüdi selles, et ei prioriseerinud küllalt selle tsiviilasja menetlemist.

11.1. Kolleegium lähtub eeltoodud osas sellest, et distsiplinaarsüüdistuse p-s 15.2 on kohtunikule süüks pandud tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx menetluse põhjendamatu venitamist. Distsiplinaarsüüdistuse p 15.1 viimase lause ja p 19 järgi jätkus venitamine ka pärast seda, kui ringkonnakohtu esimees ja ringkonnakohtu tsiviilkolleegiumi esimees 23.03.2022 kohtunikuga järelevalvemenetluse käigus Skype`i teel kõnelesid. Selles kõneluses anti kohtunikule juhis lahendada selles tsiviilasjas menetlusosaliste vastuväited ja menetluse kiirendamise taotlus ning otsustada kohtuasja menetluse mõistliku aja jooksul lõpuleviimine. Ometigi ei teinud kohtunik ühtegi menetlustoimingut ka ajavahemikul 24.03.2022 kuni 30.05.2022.

11.2. Kolleegium nõustub distsiplinaarsüüdistuse esitajaga, et kuigi kostja II xx.xx.xxxx esitatud vastuväidet on võimalik lahendada ka kohtuotsuses, oli selle kohene lahendamine menetluse edasise juhtimise seisukohast oluline. Seda põhjusel, et seni, kuni kohus ei andnud oma lõplikku hinnangut tunnustajate ülekuulamise kohta, ei saanud ka pooled kohtule avaldada, kas nad on nõus jätkama asja menetlemisega kirjalikus menetluses või mitte.

11.3. Kohtunik saatis pärast seda, kui tema suhtes oli 14.01.2022 algatatud järelevalvemenetlus, xx.xx.xxxx hagejale kirja, milles väljendas seisukohta, et hagiavaldus sellisel kujul on perspektiivitu, ning kohustas hagejat esitama seisukohad ja taotlused menetluse edasise käigu kohta hiljemalt xx.xx.xxxx. Kohtunik pikendas seda tähtaega hageja taotlusel kuni xx.xx.xxxx. Kostjad leidsid maakohtule xx.xx.xxxx esitatud vastuväites, et maakohus rahuldab põhjendamata hageja hilinemisega esitatud taotluse maakohtule vastamise tähtaja pikendamiseks kuni xx.xx.xxxx ning palusid kohtul otsustada, kas ta menetleb hageja hilinemisega xx.xx.xxxx esitatud menetlusdokumenti. Nad palusid kuni oma vastuväite lahendamiseni kostjatelt seisukohta mitte nõuda ja pikendada xx.xx.xxxx kostjatele antud kohtunõude täitmise tähtaega. Kohtunik ei ole sellele vastuväitele vastanud.

Kolleegium nõustub distsiplinaarsüüdistuse esitajaga, et kuigi ka seda vastuväidet on iseenesest võimalik lahendada kohtuotsuses, oli selle kohene lahendamine menetluse edasise juhtimise

seisukohast oluline. Seda põhjusel, et ebaselgeks jäi, kas kostjad peavad hageja eelviidatud menetlusdokumendis esitatu kohta oma seisukohta avaldama ja kas nad võivad seda teha ka olukorras, kus kohtu määratud tähtaeg (xx.xx.xxxx) oli möödas.

11.4. Kohtunik ei ole eeltoodud asja edasist menetlemist takistanud vastuväiteid lahendanud ka pärast seda, kui talle oli järelevalvemenetluse käigus 23.03.2022 peetud Skype`i vestluses ringkonnakohtu esimehe ja tsiviilkolleegiumi esimehe poolt antud juhised lahendada kõnealuses tsiviilasjas menetlusosaliste vastuväited. Kohtunik ei ole nimetanud mõjuvaid põhjuseid, miks ta sisuliselt katkestas selle tsiviilasja menetluse pärast xx.xx.xxxx toimunud kohtuistungit, jättes mh lahendamata kostja xx.xx.xxxx. a vastuväite, millest sõltus asja edasise lahendamise käik. Pärast xx.xx.xxxx on kohtunik asja menetlemise taas sisuliselt katkestanud, jättes mh võtmata seisukoha kostja xx.xx.xxxx. a vastuväite kohta.

11.5. Seega on kohtunik kolleegiumi arvates põhjendamatult venitanud tsiviilasja nr x-xx-xxxxx menetlemisega pärast xx.xx.xxxx peetud kohtuistungit kuni tema kohta käesoleva distsiplinaarsüüdistuse esitamiseni, rikkudes sellega süüliselt TsMS § 2 sätestatud kohustust lahendada tsiviilasi mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega.

12. Kohtunik tunnistas ennast süüdi selles, et ta rikkus tema menetluses olevas tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx kohtuotsuse avalikult teatavakstegemise TsMS § 452 lg-s 4 sätestatud maksimaalset 40-päevast tähtaega. Ka selle süüdistuspunkti osas asjaolude üle vaidlust ei ole ning distsiplinaarsüüdistuses esitatud asjaolud nähtuvad ka kolleegiumile esitatud tõenditest. Puuduvad põhjused, mis seda rikkumist vabandaks.

13. Kokkuvõtteks leiab kolleegium, et kohtunik on toime pannud KS § 87 lg-s 2 nimetatud distsiplinaarsüüteo – ametikohustuste mittekohase täitmise –, mis seisneb tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx hageja xx.xx.xxxx esitatud menetluse kiirendamise taotluse lahendamata jätmises ja samas tsiviilasjas menetluse venitamises; samuti tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx TsMS § 452 lg-s 4 sätestatud maksimaalselt 40-päevase kohtuotsuse avalikult teatavakstegemise tähtaja rikkumises.

14. Karistuse valikul arvestab kolleegium nii distsiplinaarsüüteo laadi (selged menetlusnormide rikkumised) kui ka raskust (sh viivituse pikkus). Praegusel juhul on kohtunik teadlikult jätnud lahendamata tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx hageja xx.xx.xxxx esitatud taotluse menetluse kiirendamiseks ja ei ole seda teinud ka vaatamata asjaolule, et järelevalvemenetluses anti talle juhised lahendada. Samas tsiviilasjas on ta mõjuva põhjusega jätnud tähelepanuta kostja II xx.xx.xxxx. a vastuväite ja kostjate xx.xx.xxxx. a vastuväite, mis tõi kaasa kohtuasja menetlemise venimise. Neid vastuväiteid ei ole kohtunik lahendanud vaatamata asjaolule, et järelevalvemenetluses talle vastavasisuline juhised anti. Tsiviilasjas nr x-xx-xxxxx on ta kohtuotsuse avalikult teatavakstegemise põhjendamatult viivitanud pärast 40-päevase tähtaja möödumist 5 kuud ja 18 päeva, tehes kohtuotsuse avalikult teatavaks alles pärast seda, kui menetlusosalised olid talle viivitamist meelde tuletanud.

15. Eeltoodust tulenevalt mõistab kolleegium kohtuniku süüdi ametikohustuste mittekohases täitmises ja karistab teda ametipalga vähendamisega 15% kuueks kuuks.

/allkirjastatud digitaalselt/

Tambet Tampuu

Julia Laffranque

Paavo Randma

Erkki Hirsnik

Rutt Teeveer